

**UNIVERZITA
KARLOVA**

V Praze dne 28. března 2024

Materiál pro zasedání rozšířeného kolegia rektorky

konané dne 11.-12. dubna 2024

Název: **Výhled doktorandského stipendia na Univerzitě Karlově
v souvislosti s novelou zákona o vysokých školách**

Předkládá: prof. PhDr. Ladislav Krištofuk, Ph.D.,
prorektor pro vědeckou a tvůrčí činnost

Zpracoval: prof. PhDr. Ladislav Krištofuk, Ph.D.

Konzultováno s: Mgr. Lukáš Nachtigal

Návrh usnesení:

Rozšířené kolegium rektorky vzalo materiál na vědomí a doporučilo návrh realizovat.

Vývoj doktorandského stipendia na Univerzitě Karlově v souvislosti s novelou zákona o vysokých školách

Aktuální stav:

- Prostředky na doktorská stipendia skrze ukazatel C zafixována na úrovni vysokých škol pro rok 2024 jako průměrný poměr na čerpaných prostředcích za roky 2018-2022.
- AS UK na svém zasedání 22. 3. 2024 schválil návrh rozdělení prostředků z ukazatele C na fakulty jako průměrný poměr na čerpaných prostředcích za roky 2021-2023.
- Novela Zákona o vysokých školách je stále v procesu.

Výhled a očekávání:

- Očekáváme, že novela Zákona o vysokých školách bude schválena. Jako nejpravděpodobnější účinnost zásadních opatření ohledně doktorského studia se jeví akademický rok 2026/2027.
- Očekáváme, že koeficient pro navázání minimálního doktorského příjmu zůstane na 1,2násobku minimální mzdy.
- Očekáváme velký tlak na aplikaci zvýšeného minimálního příjmu pro všechny studující doktorských studií, a to s ohledem na dobu projednávání a předpokládanou postupně odkládanou účinnost, stejně tak s ohledem na rovnost v podmínkách pro studující a případné budoucí právní spory a odvolávání proti rozhodnutí o přidělení (nižšího) stipendia.
- Ze strany MŠMT je indikováno, že s dodatečnými prostředky na doktorská stipendia nelze počítat.

Očekávaná výše minimálního doktorského příjmu v době účinnosti:

- Aktuální, tedy pro rok 2024, výše minimální mzdy činí 18.900,- Kč měsíčně.
- Česká republika se zavázala k navázání minimální mzdy na průměrnou mzdu, a to s výhledem poměru 47 % v roce 2029.
- V roce 2023 dosáhla průměrná mzda úrovně 43.341,- Kč měsíčně. Minimální mzda je aktuálně účinná od 1. ledna daného roku. Pro daný rok však není v době vyhlášení minimální mzdy známa průměrná mzda. Lze tedy očekávat cílování poměru minimální mzdy na loňskou průměrnou mzdu. Minimální mzda roku 2024 pak tvoří 43,6 % průměrné mzdy roku 2023.
- Lineární projekce mezi daným poměrem pro rok 2024 a cílovým pro rok 2029 indikuje úroveň 45 % pro rok 2026.
- S ohledem na dynamiku růstu nominálních mezd v posledních 10 letech a na očekávané tlaky na výraznější zvyšování nominálních mezd jako dozvuk období extrémní inflace lze očekávat meziroční růsty průměrné mzdy o minimálně 5 % ročně. Pro rok 2025 lze tedy očekávat průměrnou nominální mzdu na úrovni minimálně 47.800,- Kč.
- Kombinací faktorů v posledních dvou bodech lze očekávat minimální mzdu na úrovni 21.500,- Kč. Výsledný minimální doktorský příjem pro akademický rok 2026/2027 by tak mohl sahát k úrovni 26.000,- Kč měsíčně, pravděpodobně i výše.

Aktuální minimální výše stipendií na UK a jiných vysokých školách:

- Dle Stipendijního řádu UK čl. 12/2 je minimální doktorské stipendium na UK stanoveno na 10.500,- Kč měsíčně.
- Na Masarykově univerzitě je minimální stipendium od 1. 1. 2024 stanoveno na částku 15.000,- Kč měsíčně, od 1. 9. 2024 pak na 16.000,- Kč (Opatření MUNI č. 5/2023).
- Na Univerzitě Palackého v Olomouci činí minimální stipendium 11.250,- Kč měsíčně (Stipendijní řád UPOL není veřejně dostupný, nicméně částky jsou dohledatelné [zde](#)).
- Jihočeská univerzita nemá minimální hranici určenu (Stipendijní řád JČU čl. 13/2).

V plánování je nutno vycházet z „krizové varianty“, tedy minimální stipendium na úrovni 26.000,- Kč měsíčně od akademického roku 2026/2027 pro všechny studující v prezenčním studiu ve standardní době studia. Daný scénář má následující kontext:

- Pro fakulty, které aktuálně vyplácejí stipendia na úrovni univerzitního minima, by byl skokový přechod velice problematický.
- Přestože rozdělování prostředků z ukazatele C bude minimálně od roku 2026 odvozováno i od kvalitativních ukazatelů (jako graduation rate či počet absolventů), nelze očekávat zásadní přesuny mezi fakultami či součástmi, které by takový skok mohly kompenzovat.
- Jakékoliv další prostředky z rektorátní úrovně by musely být na úkor jiných programů a aktivit (s výjimkou SVV-SVV prostředků, u kterých se od roku 2025 počítá s využitím na pokrytí zvýšených požadavků na doktorská stipendia, avšak za předpokladu účinnosti „nového zákona 130“, který SVV již neobsahuje).

Navrhujeme následující postup:

- Od akademického roku 2024/2025 včetně začít postupně navyšovat minimální stipendium, tím šok rozložit čase a zároveň vytvořit příležitost pro strukturální změny uvnitř fakult (strategickým rozhodnutím fakult). Jako nejvyšší možné navýšení pro tento první rok se jeví o 33 %, což odpovídá stavu, kdy fakulta, která aktuálně vyplácí pouze minimální stipendia, může přijmout pouze takový počet studentů, jako byl ukončen ve standardní době studia. V extrémním případě takového navýšení a neukončení studií by fakulta pro akademický rok 2024/2025 nepřijala nové studenty. **Navrhujeme navýšení minimálního stipendia od začátku akademického roku 2024/2025 na úroveň mezi 12.500,- Kč a 13.500,- Kč, tedy zvýšení mezi cca 20 % a 30 %¹.** Pozvolnější náběh zvyšování znamená vyšší nominální/absolutní změny pro další období, ale dává více času pro případné (a v mnoha případech nutné) strukturální změny.
- **Oborovým radám**, specificky primárně oborovým radám fakult poskytující doktorské stipendium na úrovni či blízko univerzitnímu minimu, **doporučujeme, aby svá zasedání na přelomu akademických roků 2023/2024 a 2024/2025 využily k aktualizacím Individuálních studijních plánů a jejich konkretizaci s důrazem na kontrolovatelné očekávané výstupy a výsledky. Dále doporučujeme aktivnější využívání celé škály hodnocení a případného snižování stipendií.** Případně

---

¹ V případě čistě lineárního navyšování mezi akademickými roky 2024/2025 a 2026/2027 by muselo dojít k progresy 10.500 → 15.700 → 20.800 → 26.000, tedy postupné navyšování o 49 %, 33 % a 25 %. Volíme umírněnou variantu pro první krok s ohledem na časový rámec, panující nejistotu ohledně budoucnosti novely Zákona o vysokých školách a případné nutné úpravy stipendijních pravidel.

dodatečně využít institutu mimořádného hodnocení v polovině akademického roku 2024/2025.

- S ohledem na nutné výraznější zvyšování minimálního stipendia pro akademický rok 2025/2026 bude **nutné na úrovni rektorátu připravit jasná a flexibilní pravidla pro možné zdroje doktorských stipendií**, případně konceptu doktorského příjmu.

Soubor podpůrných aktivit

Záměr je komplexního charakteru a zvýšení podpory a péče o doktorandy má za cíl řešit soubor podpůrných aktivit, které mají pomoci zefektivnit správu doktorského studia a zpřehlednit jeho realizaci. Jedná se zejména o:

- metodika správy doktorského studia/příjmu na UK;
  - úprava podmínek přijímacího řízení;
  - revize aktuální vnitřní legislativy ve snaze o zefektivnění správy doktorského studia;
  - úprava rozhraní modulu PHDISP v SIS;
  - standard školitele UK a standardu doktorských studijních programů UK;
  - rozšíření přehledu strategických dat o doktorském studiu pro fakulty i vedení UK;
  - rozšíření a konceptualizace aktivit Platformy doktorského studia
- [Platforma doktorského studia](#) nabízí kurzy přenositelných dovedností, které rozvíjí dovednosti vhodné nejen pro psaní disertace, ale i ve vědecké a pracovní kariéře. Příkladem takovýchto kurzů jsou: vytváření posteru, vědecké psaní, prezentace výsledků, statistika, kariéra ve vědě, práce se stresem a mnohé další. Tyto a další kurzy můžete nalézt na stránkách [Vzdělávacího portálu](#). Možností je také využití záznamů kurzů nebo interaktivních [kurzů v Moodle](#).
- Aktuálně vypsané a nabízené kurzy lze sledovat na webových stránkách doktorského studia v sekci [Kalendář akcí a kurzů pro doktorandy](#). Od dubna bude spuštěn univerzitní newsletter pro doktorandy, pravidelné příspěvky o aktivitách budou též měsíčně uveřejněny na sociálních sítích univerzity.

Stanoveným cílům má potenciál napomoci úspěšná koordinace národního projektu formátu PPRVOŠ “**Příprava na implementaci reformy doktorského studia pro roky 2024-2025**”, jehož cíle definovala UK v souladu s výše uvedenými záměry.

Kvalitní a otevřená diskuze k budoucím podmínkám studujících v doktorských studijních programech je základem vedoucím k přijetí nových opatření. Za účelem vyváženosti pohledů budou s konkrétními návrhy seznámeny relevantní cílové skupiny, které jsou již v rámci přijímaných kroků v oblasti doktorského studia konzultovány:

- Pracovní skupina pro reformu doktorského studia
- Vedení fakult – proděkanky a proděkani s agendou doktorského studia
- Koordinační rady oborových rad doktorských studijních programů
- Rada pro vnitřní hodnocení UK
- Fokusní skupina doktorandek a doktorandů UK